

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ “ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

ВІСНИК

НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
“ЛЬВІВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА”

Видається з 1964 р.

№ 693

ДЕРЖАВА ТА АРМІЯ

Відповідальний редактор – проф., д-р іст. наук Л.С. Децинський

Львів
Видавництво Національного університету “Львівська політехніка”
2011

УДК 947.1/9(477)+355(477)
ББК ТЗ (4Укр.)+Ц4(4Укр.)

Тематичний випуск “Держава та армія” фахового Вісника Національного університету “Львівська політехніка” виданий з ініціативи Інституту гуманітарних та соціальних наук Львівської політехніки. У цьому випуску Вісника публікуються наукові статті, в яких основну увагу приділено проблемі історії України та її державності і національним Збройним силам. Виходить у дев’ятнадцятий раз.

Розрахований на науковців, викладачів гуманітарних дисциплін, студентів, усіх тих, хто цікавиться проблемами військової історії України.

*Рекомендувала Вчена рада Національного університету “Львівська політехніка”
(протокол № 40 засідання від 22.02.2011 р.)*

*Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації
серія КВ № 13038-1922Р від 20.07.2007 р.*

Редакційна колегія:

д-р іст. наук, проф. Дещинський Л.Є. (відповідальний редактор);

канд. іст. наук, доц. Терський С.В. (відповідальний секретар);

д-р військ. наук, проф. Репіло Ю.Є.;

д-р. іст. наук, проф. Сухий О.М.;

д-р іст. наук, проф. Патер І.Г.;

д-р іст. наук, проф. Кондратюк К.К.;

канд. іст. наук, проф. Постоловський Р.М.;

канд. іст. наук, доц. Зінкевич Р.Д.;

канд. іст. наук, доц. Буковський І.В.;

канд. філол. наук, доц. Карий І.П.;

канд. філол. наук, доц. Комова М.В.

Адреса редколегії:

Національний університет “Львівська політехніка”,

вул. С. Бандери, 12, Львів-13, 79013

кафедра історії України, науки і техніки,

тел. (38032)-2582159

email: tersky@polynet.lviv.ua

ЗМІСТ

<i>Децинський Л.С.</i> Державність України в період Центральної Ради	3
<i>Терський С.В.</i> Спостереження дружинника Надстублянщини – волості княжого міста Пересопниці у XIII–XIV ст.....	16
<i>Білецький А.В.</i> Геополітичний контекст військової діяльності Святослава Хороброго	26
<i>Омельчук Б.А.</i> Поморянський замок у воєнних діях на Львівщині (кінець XV – XVII ст.).....	33
<i>Лисейко Я.В.</i> Військові формування сяноцької землі у XVII ст.	40
<i>Уська У.Р.</i> Ставлення військових кіл Австро-Угорщини до проблеми розгортання русифільського руху в Галичині під час Балканської кризи 1908–1909 рр.	46
<i>Морушко О.О.</i> Економічні зв'язки польських та російських панівних класів Російської імперії напередодні Першої світової війни.....	53
<i>Мазур О.Я., Баран І.В.</i> Падіння фортеці Перемишль – 22 березня 1915 року (за матеріалами Російського державного військово-історичного архіву)	58
<i>Харук А.І.</i> Формування основ авіаційної промисловості України як складової військово- промислового комплексу (1910–1914 рр.)	66
<i>Зінкевич Р.Д.</i> Збройний виступ полку ім. П. Полуботка у Києві в 1917 р.	72
<i>Дем'янюк О. Й.</i> Трансформація світогляду солдатів Південно-Західного фронту та місцевого населення в умовах наростання більшовицької пропаганди у 1917 р.	78
<i>Химциця Н.О.</i> Парамілітарні організації української молоді періоду Центральної Ради.....	86
<i>Хома І.Я.</i> Військова та громадсько-політична діяльність 1-го полку Січових Стрільців (березень–квітень 1918 р.).....	90
<i>Барановська Н.М., Барановська З.В.</i> Німецько-австрійський військовий чинник у міжнародних відносинах української влади у 1918 р.	96
<i>Куций А.Ф.</i> Участь Романа Сушка у бойових діях військової формації Січових Стрільців Армії УНР (січень–квітень 1918 р.).....	102
<i>Галайко Б.М.</i> Військово-політична діяльність Юліана Головінського	110
<i>Гнаткевич Н.С.</i> Проблема документно-інформаційного забезпечення діяльності Української Галицької Армії в сучасній вітчизняній історіографії.....	114
<i>Півень А.М.</i> Володимир Загайкевич в національно-визвольних змаганнях українців.....	119
<i>Коваль Ю.М.</i> Проблеми матеріально-технічного забезпечення Галицької Армії на Наддніпрянщині (1919 р.).....	123
<i>Панас Н.Б.</i> Джерела до вивчення біографії генерала О.П. Грекова (період служби в українських арміях)	128
<i>Мина Ж.В.</i> Перехід Української Галицької Армії на бік генерала Денікіна у листопаді 1919 р.	132
<i>Байло А.Я.</i> Діяльність Мирона Тарнавського в Наддніпрянщині в контексті проблем соборності України.....	137
<i>Бежук О. М.</i> Благодійна діяльність самаритянської секції українського горожанського комітету у Львові.....	142
<i>Замлинський Т.І.</i> Іван Могильницький – видатний діяч українського національного відродження (до 180-ї річниці від дня смерті)	147
<i>Плазова Т.І.</i> Становлення західноукраїнського молодіжного руху наприкінці XIX – першій третині XX ст.	153
<i>Власюк О.В.</i> Кримінальне переслідування українських послів польського сейму (1922–1927 рр.)	158
<i>Юрчук Л.В.</i> Створення польських репресивних органів у прикордонних повітах волинського воєводства Другої Речі Посполитої	165
<i>Лісіна С.О.</i> Джерела до вивчення військово-організаційної діяльності ОУН у 1929–1939 рр.	170
<i>Виздрик В.С.</i> З історії українського шкільництва Галичини в міжвоєнний період	176

<i>Прокіп Н.З.</i> Реакція Західної України та міжнародної спільноти на голодомор 1932 – 1933 рр. в Україні	181
<i>Деркач О.В.</i> Західноукраїнське питання у внутрішній політиці II Речі Посполитої та причини її поразки у Вересневій кампанії 1939 р.	187
<i>Трофимович Л.В.</i> Реакція західних союзників Польщі на «визвольний похід» Червоної армії у вересні 1939 р.	192
<i>Карпуніна Т.О.</i> Програма діяльності ОУН на початковому етапі Другої світової війни	198
<i>Гаврилів І.О., Мина Ж.В.</i> До питання причин та початку Другої світової війни	201
<i>Скорич Л.В.</i> Питання відновлення української державності – історичний етап державотворення	207
<i>Нагірняк А.Я.</i> Освітня політика німецької окупаційної військової влади на території Західної України	211
<i>Голик Р. Й.</i> Місто і війна: реалії та стереотипи періоду нацистської окупації в ментальності львів'ян	216
<i>Нагірняк М.Я., Нагірняк А.Я.</i> Політична та ідеологічна боротьба ОУН і УПА з радянським режимом у повоєнні роки	223
<i>Шилюк Л.О., Шашкевич Л.Є.</i> Реформування зовнішньої політики в Україні в перші роки поневолення її більшовицькою тоталітарною системою	230
<i>Левик Б. С.</i> Історичний досвід зарубіжних країн у політичному забезпеченні національної безпеки і оборони у новітній період	234
<i>Компанець І. В.</i> Військово-історичний аспект євроатлантичної інтеграції незалежної України	239
<i>Фуртес О.О.</i> Військова еміграція ЗУНР у боротьбі за державність	246
<i>Стасюк І.М.</i> Тактика боротьби українців за національно-політичні права народу та державну незалежність у 50-80-х роках ХХ ст.	252
<i>Гозуватенко Г.О.</i> Розвиток міжнародних відносин України – пріоритетний напрям створення українського професійного війська	257
<i>Шилюк Л.О.</i> Постать М.Грушевського в історії України	263
<i>Новак-Каляєва Л.М.</i> Інституційне оформлення захисту прав людини в Європі (перша пол. ХХ – поч. ХХІ століть)	267

Збірник наукових праць

ВІСНИК

Національного університету
“Львівська політехніка”

Видається з 1964 р.

№ 693

ДЕРЖАВА ТА АРМІЯ

Редактор *Ольга Грабовська, Галина Клим*
Комп'ютерне верстання *Наталії Максимюк, Олени Катачиної*
Художник-дизайнер *Уляна Келеман*

Здано у видавництво 10.01.2011. Підписано до друку 28.01.2011.
Формат 60×84¹/₁₆. Папір офсетний. Друк на різнографі.
Умовн. друк. арк. 29,3. Обл.-вид. арк. 27,2
Наклад 100 прим. Зам. 110275.

Видавець і виготівник: Видавництво Львівської політехніки
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи ДК № 751 від 27.12.2001 р.

вул. Ф. Колесси, 2, Львів, 79000
тел. +380 32 2582146, факс +380 32 2582136
vlp.com.ua, ел. пошта: vmr@vlp.com.ua